

Asia: VN/15619/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikuntalain muuttamisesta.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikunnan aluejärjestöjen (15 kpl) yhteinen lausunto Opetus- ja kulttuuriministeriölle koskien Liikuntalain muuttamista:

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 30.6.2022 pyytänyt lausuntoja liikuntalain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä. Lausunnot on pyydetty antamaan 19.8.2022 mennessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikuntalain muuttamisesta. Esityksessä muutettaisiin lain tavoitteita, määritelmiä, valtion ja alueellista liikuntaneuvostoa, muutoksenhakua ja valtionapuaviranomaisia koskevia säännöksiä.

Esityksen tavoitteena on tarkentaa ja selkiyttää laissa olevaa käsitteistöä sekä tiettyjen toimijoiden tehtäviä vastaamaan vallitsevaa nykytilaa. Esityksessä ehdotetaan erityisesti huippu-urheilun määritelmän selventämistä laissa sekä tiettyjen huippu-urheilun tavoitteiden kirjaamista liikuntalakiin. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi valtionapuaviranomaiseksi Suomen Akatemia liikuntatieteellisten avustusten myöntämisessä.

Lain keskeiset muutosesitykset kootusti:

- 1) Tavoite tukea entistä paremmin yhteiskunnallisia tavoitteita (2 §)
 - edistää kestävästä kehitystä liikunnassa ja huippu-urheilussa

- luoda turvallinen toimintaympäristö
- 2) Huippu-urheilun osalta lisätty sisältöjä (3 § 2.mom)
- 3) Valtion liikuntaneuvoston toimialaa lausuntojen osalta laajennettu (6 §)
- 4) Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen
- esitys siirtäisi maakuntien liitoilta tehtävän aluehallintovirastolle
- 5) Suomen Akatemia liikuntatieteellisten avustusten myöntäjäksi

Lakimuutokset ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Voimassa olevan liikuntalain 7 §:n ja asetuksen 5 §:n 1. momentin mukaisesti maakunnan liitot asettavat alueelliset liikuntaneuvostot. Alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain 17 §:n 9. kohdassa on säädetty, että maakunnan liiton tehtäviin kuuluu alueellisten liikuntaneuvostojen asettaminen.

Valmistellussa esityksessä lain 7 §:ssä esitetään, että alueellisen liikuntaneuvoston asettaisi aluehallintovirasto. Lain perustelutekstien mukaan maakunnan liittoja ei edes kuultaisi alueellisen liikuntaneuvoston asettamisen yhteydessä. Alueellisen liikuntaneuvoston tehtävät pysyisivät nykyisenlaisina.

Lakiesitys on tausta-aineistona.

Liikunnan aluejärjestöt esittävät yhteisenä lausuntonaan seuraavaa:

Liikuntalain uudistaminen on perusteltua ja pääosiltaan sisällöllisesti hyvin perusteltu.

Esitykseen sisältyvää lain 7 §:n muuttamista ei kuitenkaan mielestämme tule toteuttaa ja

esitämme lain 7 §:n ja asetuksen 5 §:n 1 mom. säilyttämistä ennallaan eli alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisen säilyttämistä maakuntien liitoilla.

Esityksemme perustelut ohessa.:

Alueellinen kehitystoiminta maassamme vahvistuu.

Laajan liikuntakulttuurin edistämistyössä ei pidä paikallista ja alueellista osaamispotentiaalia hukata – mitä esitetty lakimuuton tarkoittaisi.

Pidämme tärkeänä alueellisen osaamisen, vaikuttavuuden sekä alueellisen demokratian ja hallinnon läheisyysperiaatteen toteutumista.

Alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisoikeuden poistaminen maakuntien liitoilta vähentäisi oleellisesti liikuntatoiminnan kehittämisen maakunnallista merkitystä ja yhteistyötä. Alueellisen vaikuttamisen merkitys on kasvanut hyvinvointialueiden perustamisen myötä. Kunnilla on jatkossa entistä tärkeämpi rooli ennaltaehkäisevässä työssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Kunnilla ja maakunnilla on vahva yhteys ja osaaminen liikuntaan. Esimerkiksi alueellisen liikuntaneuvoston henkilövalinnoissa huomioon otettavia näkökulmia ovat yhden maakunnan alueellinen kattavuus, kunnallisen liikuntatoimen ja liikuntajärjestyksen tuntemus, liikunnan olosuhteiden tuntemus, lasten, aikuisten ja ikä-ihmisten liikunta-alojen tuntemus, sukupuolten välinen tasa-arvo, huippu-, kilpa- ja harrasteliikunnan osaaminen, erityisryhmien liikunta, liikunnan merkitys ihmisen elämänsä aikana, liikuntasuunnittelun, liikunnan talouden ja koko liikunnan hallinnollisen kokonaisuuden hallinta.

Maakunnan liittojen tehtäviä maakunnan liikunta-asioiden edistämisessä ovat tällä hetkellä alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen, lausuntojen antaminen liikuntapaikkarakentamisen kohteista, urheiluopistojen investoinneista ja lainsäädäntöuudistuksista. Maakuntaohjelmassa, maakuntakaavassa ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa otetaan huomioon maakuntalaisten hyvinvointi liikunnan kautta muun muassa ympäristöön, luontoon, liikenteeseen ja terveyteen liittyvissä kehittämistoimenpiteissä.

Lopuksi toteamme vielä, että tulevaisuudessa alueellisten liikuntaneuvostojen vaikuttavuutta ja merkittävyyttä tulee korostaa entisestään.

Esimerkkeinä jatkossa voisivat olla ns. ”pienien liikuntapaikkahankkeiden” sekä OKM:n alaisten alueellisten kehittämishankkeiden päättäminen.

Liikunnan aluejärjestöjen (15 kpl) puolesta

Ari Koskinen

Aluejohtaja

Hämeen Liikunta ja Urheilu (HLU ry)

Koskinen Ari

Hämeen Liikunta ja Urheilu - Liikunnan aluejärjestöt 15 kpl